

कृषि हवामान सल्ला पत्रक, पालघर जिल्हा
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र
गोखले एज्युकेशन सोसायटी, कृषि विज्ञान केंद्र, कोसबाड हिल

अंक ११ /२०२१

दिनांक : ०५ /०२ /२०२१

कालावधी ५दिवस

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ३० /०१ /२०२० ते ०५ /०१ /२०२१) सदर हवामान घटकांची नोंद भात संशोधन केंद्र, पालघर येथून घेण्यात आली आहे							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक ०६ /०२ /२०२१ सकाळी ८:३० पासून १० /०२ /२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
३०/०१	३१/०१	०१/०२	०२/०२	०३/०२	०४/०२	०५/०२		०६/०२	०७/०२	०८/०२	०९/०२	१०/०२
०	०	०	०	०	०	०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
							कमाल तापमान (अं.से)	२७	२७	२८	२९	३०
							किमान तापमान (अं.से)	१६	१५	१६	१७	१८
							मेघाच्छादन (ऑक्ट)	स्वछ	स्वछ	स्वछ	स्वछ	स्वछ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	७९	७५	७०	७२	७३
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	६०	५९	५४	५३	५५
							वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	९	११	९	६	५
							वाऱ्याची दिशा	ई. उ.	ई. पू.	ई. पू.	ई. पू.	ई. पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०२१ पासून आजपर्यंत			पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा		
०.०							०.०			३११५.२		

हवामान आधारित कृषि सल्ला

हवामान पूर्वानुमान	प्रादेशिक हवामान विभाग मुंबई, द्वारे देण्यात आलेल्या अंदाजानुसार दिनांक ६ ते १० फेब्रुवारी, २०२१ दरम्यान कमाल व किमान तापमानात घट होण्याची शक्यता वर्तवण्यात आली आहे. कमाल तापमान २७ ते ३० अंश सेल्सियस राहिल व किमान तापमान १५ ते १८ अंश सेल्सियस राहिल.
सामान्य सल्ला	तापमानात घट होण्याची शक्यता असल्याने फळ बागेस रात्रीच्या वेळेस पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
संदेश	वाढत्या थंडीपासून जनावरांचे व कॉबड्यांचे संरक्षण करावे.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
उन्हाळी भात	पोटरी अवस्था	उन्हाळी भात लावणीनंतर २० दिवसांनी कोळपणी करून शेताची बेणणी करावी.
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	उन्हाळी भुईमुगाची पेरणी प्लॅस्टिकचे अछादन वापरून करावी जेणेकरून जमिनीतून होणारे बाष्पीभवन रोखले जाते पीक वाढीसाठी पाणी कमी लागते व पाण्याची बचत होते. तसेच पिकाची वाढ जोमाने होवून विविध रोगांचा प्रादुर्भाव कमी होतो.
केळी	फळ धारणा	तापमानात घट होत असल्याने केळी पिकाला फळधारणा झाली असेल तर घडास संरक्षण करण्यासाठी प्लॅस्टिक बॅगचे आवरण करावे. तसेच जमिनीच्या मगदुराप्रमाणे रात्रीच्या वेळेस पाणी देण्याची व्यवस्था करावी, जेणेकरून तापमान नियंत्रित राहण्यास मदत होईल.

नारळ	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> फेब्रुवारी महिन्यात नारळाच्या पूर्ण वाढलेल्या माडांना प्रती दिन ४० लिटर या प्रमाणात खोडापासून १.२५ मीटर गोलाकार पद्धतीने पाणी द्यावे. तसेच माडाभोवती वाळलेल्या गवताचे १५ सेमी जाडीचे किंवा प्लॅस्टिक कापडाचे आच्छादन करावे.
आंबा	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> फळधारणा झालेल्या आंबा बागेमध्ये फळगळ कमी करण्यासाठी, पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार १५० ते २०० लिटर पाणी प्रति झाड या प्रमाणे १५ दिवसांच्या अंतराने ३ ते ४ पाण्याच्या पाळ्या द्याव्यात. झाडाच्या बुंध्याभोवती गवताचे आच्छादन करावे. आंबा फळधारणा होऊन वाटाणा आकाराच्या अवस्थेत असताना फळांवर तुडतुड्याचा, फुलकिडीचा आणि भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येतो. मोहोर संरक्षण वेळापत्रकानुसार, चौथी फवारणी (तिसऱ्या फवारणीनंतर १५ दिवसांच्या अंतराने) थायमिथोक्झाम (२५ डब्ल्यूजी) ०.१ ग्रॅम अधिक भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी, हेक्झाकोनेॅझोल (५ इसी) ०.५ मि.लि. किंवा सल्फर (८० डब्ल्यूजी) २ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी प्रमाणे करावी. या फवारणीमध्ये फळगळ कमी करण्यासाठी युरिया २ टक्के (२० ग्रॅम युरिया प्रति लिटर पाणी) मिसळून प्रथम युरिया पाण्यात पूर्णपणे विरघळून घ्यावा. त्यानंतर त्यात कीटकनाशक मिसळावे.
काजू	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> काजूच्या पूर्ण वाढलेल्या १५ दिवसांच्या अंतराने प्रती कलमास १५०-२०० लिटर पाणी द्यावे, आणि नवीन लागवड केलेल्या कलमाना उन्हाळ्यात पहिल्या २ वर्षांपर्यंत ८ दिवसांच्या अंतराने प्रती कलमास ३० लिटर पाणी द्यावे.
उन्हाळी भेंडी	लागवड	<ul style="list-style-type: none"> उन्हाळी भेंडीची लागवड करण्यासाठी दोन ओळीतील अंतर ४५ x ६० से. मी. आणि दोन रोपातील अंतर १५ x २० से. मी. ठेवावे व २ ते ३ बिया टोकून लागवड करावी.
वाल	लागवड	<ul style="list-style-type: none"> उन्हाळी वाल लागवडीसाठी जमीन नांगरून कुळवून व काडी-कचरा वेचून लागवडीसाठी तयार करावी. त्यानंतर ३ मीटर अंतरावर ५० ते ६० सें.मी. रुंदीचे पाट काढावेत, असे पाट उन्हाळी हंगामात पाणी देण्यासाठी उपयुक्त असतात. शेतात आडवी उभी नांगरणी केल्यावर ढेकळे फोडून वखरणी करावी. चांगले कुजलेले शेणखत हेक्टरी ३० ते ४० गाड्या टाकून पुन्हा वखरणी करावी. वाल पिकाची लागवड सपाट वाफ्यात दांडाचे काठाने लहान आळ्यामध्ये बी टोकून ४५ x २०, ४५ x १५ से.मी. ठेवावे. वाल पेरणीकरिता हेक्टरी ४० ते ५० किलो बियाणे वापरावे.
दोडका	लागवड	<ul style="list-style-type: none"> दोडका, काकडी, कारली आणि दुधी भोपळ्यासारख्या वेलवर्गीय भाजीपाला लागवडीसाठी जमीन नांगरून कुळवून व काडीकचरा वेचून लागवडीसाठी तयार करावी. त्यानंतर ३ मीटर अंतरावर ५० ते ६० सें.मी. रुंदीचे पाट काढावेत. हे उन्हाळी हंगामात पाणी देण्यासाठी उपयुक्त असतात. शेतात आडवी उभी नांगरणी केल्यावर ढेकळे फोडून वखरणी करावी. चांगले कुजलेले शेणखत हेक्टरी ३० ते ४० गाड्या टाकून पुन्हा वखरणी करावी. दोडका पिकाची लागवड दांडाचे काठाने लहान आळ्यामध्ये बी टोकून लावावे १.५ ते २, १ ते १.५ मी. अंतरावर करावी. दोडका पिकासाठी ४ ते ५ किलो प्रति हेक्टरी बियाणे वापरावे.
टोमॅटो	लागवड	<ul style="list-style-type: none"> टोमॅटो, मिरची आणि वांगी पिकाच्या रोपवाटिकेसाठी जमीन दोनवेळा उभी-आडवी नांगरावी व कुळवून घ्यावी. ३ मी. x १ मी. x १५ सें.मी. आकाराचे गादी वाफे तयार करावेत. गादी वाफ्यामध्ये ५ किलो कुजलेले शेणखत, ८० ग्रॅम १९:१९:१९ किंवा १०० ग्रॅम १५:१५:१५ चांगले एकसारखे मिसळावे. बीजप्रक्रिया करण्यासाठी थायरम/ कॅप्टन ३ ग्रॅम

		किंवा ट्रायकोडर्मा २.५ ग्रॅम प्रति किलो आणि त्यानंतर अँझोटोबॅक्टर २.५ ग्रॅम प्रति किलो बियाण्यास चोळावे. त्यामुळे मर, रोपे कोलमडणे, कॉलर कूज हे रोग नियंत्रणात राहतात. त्यानंतर हाताने १० सें.मी. अंतरावर रेषा ओढून त्यामध्ये १ सें.मी. अंतरावर एक-एक बी पेटावे. झारीने हलकेच पाणी द्यावे. व गादी वाफे आच्छादनाने झाकून घ्यावेत. साधारणपणे ५ ते ८ दिवसांत बी उगवते. बी उगवल्यावर आच्छादन काढून टाकावे. जमिनीच्या मगदुरानुसार पाणी द्यावे. रोपे उगवल्यावर नायलॉनच्या जाळीने ती झाकून द्यावीत, यामुळे किडींचा प्रादुर्भाव कमी होतो.
कोबी	काढणी	🌱 कोबीवर्गीय पिकांची काढणी करताना विशेष काळजी घेणे महत्वाचे आहे. ही पिके जातीपरत्वे व हंगामानुसार अडीच ते तीन महिन्यांत तयार होतात. कोबीचा गड्डा तयार झाला, म्हणजे तो अंगठ्याने किंवा तळहातांनी दाबल्यास घट्ट लागतो. असे तयार गड्डेच काढावेत. काढणी लांबल्यास गड्ड्यांचा रंग पिवळसर होऊन त्यांचा घट्टपणा व आकर्षकपणा नाहीसा होतो. गड्ड्याच्या पृष्ठभागावर तांदूळ पसरल्यासारखा खडबडीतपणा येतो व त्याची प्रत बिघडते.
पशुपालन		🌱 वाढत्या थंडीपासून जनावरांचे व कोंबड्यांचे संरक्षण करावे.
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका गोखले एज्युकेशन सोसायटीचे कृषि विज्ञान केंद्र, कोसबाड हिल येथील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली आहे.</p> <p>ई-मेल:kvkkosbad439@gmail.com संपर्क:८५५२८८२७१२</p>		

स्त्रोत

- १) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई
 - २) मागील हवामान : भात संशोधन केंद्र, पालघर
- ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र पालघर
दिनांक : ०५.०२.२०२०

स्वाक्षरित
प्रमुख अन्वेषक,
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा - जिल्हा कृषि हवामान केंद्र
कृषि विज्ञान केंद्र कोसबाड हिल